

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VIme, 1480

Dominica xiiii: p[ost] pen[thecostes] sermonis. Lxvi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Sermo

quasi ignotos. ubi sint querit. querit de eorum ingratitudine
magis enim dolendum est de eo quod aliquis incurrat ingratitudinis cul-
pa. quod de beneficio perdito. Non est inueniens qui rediret et daret
gloria deo nisi hic alienigena: alterius. s. gentis. que non erat
ex israhel. Et hoc dictum est vel a christo. et tunc erunt verba qua-
si lamentatis. vel dictum est ab euangelista in diffusione iudeorum
non aut sunt reuersi ad christum. aut quod putauerunt se mundatos le-
gis virtute. aut quod metuebant se confiteri se mundatos a christo.
aut quod putabant se debere aliquid christo tribuere pro sua mundatio-
ne. aut tantum fuit gaudium salutis. quod oblitus sunt domini. quod salua-
uit eos. unde videmus hoies cum infirmantur sollicito deum querere
adulere sacerdotes. appositorum emendationis vite capite. de restitu-
tione alieni cogitare. huius sanati sunt negligunt quasi manus
dei euaserint. aut certe ideo gratias non egerunt. quod putabatur christum
tangere iudeum. eis iudeis non ex gratia sed debito sanitatem restitu-
isse. aut certe sanitatem sibi data a deo credebant. christum vero deum
non credebant. Tertio ponitur fidei istius affirmatio: Et ait ille
vade: Ecce liberalis medicus. qui non exigit de salute mercenari-
dem. sed liberum eum remittit. Quia fides tua saluum te fecit: Etiam
alihi mundati erant. sed non erant secuti salutem aie eternam propter
fidei defectum. unde maior habebat in anima lepra infidelitatis et
ingratitudinis. quod ea fuerat a qua mundati erant. Sed ille istam
eternam salutem credendo erat adeptus.

Domimica xiiii: p^o penitentia sermonis. Lxvi.

Emo per duobus dominis seruienter. Mat. 6. prima
propositum huic euangelii habet Lut. 16. reliquum vero
eiusdem. 12. Seruilius additionis esse humanam
naturam hoc ostendit euangelium. quod sibi ipsi non suffi-
ciat put etiam phariseis notum fuit. unde hoies mu-
di alienis se implicant servitutibus. ut necessaria vite aquirant
vero deo relicto. cuius naturales sunt serui. cui huic regnare est.
et sibi est cura de omnibus. unde prius euangelium nos admonet quod
tenus ralita seruitute aliena nos totos ad dei seruitum trahit
et tria facit. primo ostendit quod hominum duplex fructus sit impossibilis
z. aliena seruitus probatur miserabilis. ibi. Ideo dico vobis ne
solliciti z. 3. dei seruitus excludit eligibilis. ibi. Querite autem
z. Circa primum vtitur tali ratione. Nemo per duobus dominis
huic: et hoc ponit et probat. sed duo dominum sunt deus et mamma
et hoc optet intelligi. Et tunc excludit quod utriusque seruire est impossibili-
te. tria igit facit circa primum. premitit ei impossibilitatem duplicitas
seruitutis. dicentes enim aliqui se posse deo seruire et mundo: sed

audiatis virtutis magistrum Nemo potest duobus dñis seruere
 duos dños intelligit. bñ Criso. qui diversa contraria inungunt
 si nancq; diversi non essent. iā vñ dñs essent. non p̄t at̄ aliquas
 duob⁹ dñis huius. p̄mo quidē qz: nō sūt plures dñi h̄ vñus tñ
 qui ē in celis ut dicitur Cor. 5. hoīes tñ sponte alteri seruituti se
 submittunt. qui vere nō sunt dñi. Vla. 26. possiderunt nos dñi
 absq; te. Item si seruus est vñus nō p̄t diuidi: ut pluribus ser-
 uiat. Itē humana possibilis vix sufficit iplere obseq̄a vñis dñi
 vñ nō p̄t plurib⁹ intendere. Itē qz dñs vult hūi suū semp̄ esse pa-
 tu ad suū imp̄iū: vñ nō p̄t aliis intendere Sed dices ergo q̄ ē
 seruus hoīis non p̄t servire deo. dico q̄ imo. qz seru⁹ faciēs volū-
 tam dñi sui mansuetate. et cū caritate huius deo. qui p̄cipit huum
 dño subici. ut dñ Eph. 6. Item huitus dei est eū colere in sp̄itu
 qd̄ sp̄us h̄c facēt p̄t. qz huus nō est h̄ obligatus. h̄ deo. p̄
 Cor. 7. Seru⁹ vocatus es nō sit tibi ture. Scđo hanc impossibili-
 tate duplicitas seruitutis probat. assumens quandā sufficientē di-
 visionem. cuius quaicq; p̄te data sequit̄ p̄positum: aut em vñū
 odio habebit et alter⁹ diliget: vtruncq; em diligere nō p̄t. quia
 diversa imp̄ant & atrarii sūt: aut: si vt̄xq; h̄z odio. tāc: vñū
 sustinebit. et alter⁹ detinet: vt̄xq; em sustinere nō p̄t. cuī sint
 adiuvicem atrarii. nec vtruncq; detinere qz iā hūi nō esset. ne-
 cessitas igitur isti⁹ divisionis sequit̄ ex hoc. qz plures dñi aduer-
 sanū adiuvicem. Si igit̄ vñū dñorū diliget. alterum vero odit.
 manifestū est qz nō p̄t servare duobus qz huius et soli quē diliget
 si ex tali seruitute reportat omodū. Si vero maius h̄z omodum
 ex seruitute eius quem odit. tunc sustinebit huitutē eius quasi
 coactus alter⁹ aut̄ detinet quē diliget. Qd̄ si vtruncq; odit huius
 et a qz metuit decepta alter⁹ huitute h̄z n̄ timet. a sic p̄z qz sp̄oni
 tñ hueret. B. Tercō isert p̄ncipale intentū Nō potestis deo
 huius māone. qz s̄t duo dñm oppositi. Qd̄ si qz dixerit velle huius
 p̄tim deo. p̄tim vero māmonē esse nō p̄t. qz a deo habem⁹ totū
 posse et virtutē qua seruim̄ns. et ideo totū posse requirit in suū
 seruitū. alias nō est seru⁹ h̄z fraus. Nota qz māmona ē dyab-
 olus. mundus. caro. diuicie. dyabolo huit homo. primo cū de-
 lectatur in cogitatione illicita. cogitatōni absentiens. ope perpe-
 trans. verbo vel exemplo alios peccare faciens. p̄tā in aſuetu-
 dñē dūcens. peccare nō erubescens: etiā malefacta defendēs. In
 qz huitute p̄tōr huit ipsi suo Tre. 5. seru⁹ dñati sūt nr̄i. Itē huit
 iniquo suo. Aug. in soliloquisi. satis dñe inimicis tuis quos
 sub pedib⁹ habes seruieris. seruit hūmīto. Jere. 17. seruire te faci
 am inimicis tuis. huit alieno. Jere. 5. huitis diis alienis die ac

Sermo

nocte. qui requiebat vobis non dabut. hanc dominatori. quod propter seruum debueret ad damnationem dicens. mihi seruisti meum ergo eris. Qui huiunt hoc modo dyabolo dei servitatem atemnunt. his eum non odiant Job. 21. Quis est omnipotens ut seruam? et. Secunda seruitus est qua aliqui huic mundo seruit ducentes vanas vitas. Rom. Servierunt creature potius quam creatori. magis autem amant placere hominibus mundi quam deo. ista seruitus excludit dei servitatem. Gal. Si hominibus placet rem. Christi seruus non essem. cuius seruitutis merces pominatur Job. 21. tenent tympanum et cytharaz et letantur in voce vegani: ducunt in bonis dies suos et in punto ad inferna descendunt. C Tertia seruitus est seruire carni. vñ Phil. 3. quod propter ventre est et gloria in divisione de ventre enim fecerunt deum suum. attendententes quod bene palcat: quod soueat vestibus et ornatibus. quod luxuetur quod non grauetur superfluis laboribus: quod mollibus latibus quietetur: quod caute seruetur sanitas. quod sollicitate infirmitas curetur. huc seruitus: seruitute dei excludit. Rom. 16. non huiunt domino sed suo ventri: cuius seruitutis merces est: quia caro sic delicate nutrita in primo prout crescat et plena fetore tradetur vermis corrodenda. spuma vero in igne cruciabitur infernali Psal. 14. Subter et sternet tinea: et eunt vermes opimentum tuum. et vmbra eo non morietur: nec ignis extinguetur. Quarta seruitus est avaricie: quod huius pecunie Coll. 3. avaricie est simulae oris seruitus: seruunt autem homines avaricie congregando diuicias. per usuram. per fraudem. per rapinam. laborando die nocte per circuunt terras alienas. mare nauigant in frigore et estu: fame et siti: et tot se exposunt pectoribus et plura his apostolis non sustinuit. quod si pro deo facerent: nescio quis martiz Stephanus vel Laurentius posset eis merito equipari. Huius seruitus avaricie. quia diuicias non sunt eos sed ipsi potius diuicias sunt eas custodiendo recludendo in scrinis. recognitando de ipsis. ista seruitus diuinam seruitutem excludit. vñ Ieron. Audiat hic avarus. quod senset vocabulo christiano. non posse se simul Christo et diuinitatis huic mercede huius seruitutis pominatur Luc. 15. ubi dicitur de diuite epulione. quod in inferno ardens et gutta aquae impetrare non potuit. relinquit ergo avarus istas diuicias. et vadit ad egestatem perpetuam et cetera.

Secunda pars.

Ecundo quod non per aliquos seruire deo et diuinitatis. id ostendit quod mundi seruitus sit atemnenda. cum dicitur ideo viro vobis sit. Duo autem sunt illa quod sunt necessaria in vita humana. scilicet virtus et vestitus. quod non obstat necessitate pluribus rationibus salvator ostendit. quod eis per avariciam et mentis sollicitudinem seruendum non sit. Et sex ratiōes ad

ducit: pma rō est a maiori. vicius em̄ req̄nit ppter vitā aie. idū
 mentū vero ad obuationē corporis: h̄ deus dedit qd̄ mānuē ē: s:
 alīz et corpus: ḡ dabit qd̄ mīm̄ est viciū et vestitū. vñ Cri. m-
 si deus vellet obuari qd̄ est ipsū nō creasset: qz̄ bō ip̄e instituit
 vt aia cib⁹ corp⁹ vestimentū dseruet: id̄ vt z̄q̄ ip̄e tribuit: & h̄
 est quod dicit: Jō: qz̄ non potestis deo seruire et māmonie. sed
 optet altez̄ st̄ennere. attendite q̄ seruitū māmone fugi: tis:
 dico vobis ne solliciti sitis: i. anxi et nimis intenti. Cri. nō dicit
 Nolite opari. imo opari mānibus. vt sustentemur laudebile ē.
 sed vt dicit glo. phibet sollicitudinē que retrahit ab eternis: &
 rursus h̄m Cri. afflictionē phibet ai m acquirendis tpalibus:
 Xie vestrē quid manducetis. Thx. nō q̄ aia comedat h̄ qz̄ nō
 manet diuina corpori mis̄ duz nutritur v̄l qz̄ aiat corporis ē susci-
 pere nutritmentū. Agrue nutritri aie attribuit. Nā quedā ps aie
 nutritiua est. vñ h̄m Aug. aia h̄c lōto pro aiali vita ponitur:
 E Neq̄ corpori v̄rō quid induamini Ecce alia sollicitudo quā
 phibet circa vestimentū. premisso int̄to primā pbationē addu-
 cit: Nonne aia plus est q̄ esca: de hoc nō est dubiu. qz̄ esca m̄
 q̄ posset viuificare nisi esset anima in q̄ est vite pncipiū. plus
 est iḡt anima viuēs q̄ esca. et corp⁹ plusq̄ vestimentā. aimaz
 deus carne vestiuit. que caro vñi est vestimentū. nullū iḡt ve-
 stimentum tanti est valoēs q̄t̄i est corpus. tū qz̄ aie est. tū qz̄
 viuens. tū etiā quia frustra apponant̄ vestimenta corpori. m̄si
 ipsum haberet caloē naturale in se. Cirillus d̄q̄ exhibuit qd̄
 māius est non negabit quod est minus. Attende q̄ si phibet.
 sollicitudo necessitatis. multo magis prohibet sollicitudo superflu-
 itatis. Item attēnd q̄ aia plus est q̄ esca. et tñ gulosi p̄dunt ai-
 mā pp̄ cibū Exemplū de Adā et Esau. Itē tū corpus plus sit qm̄
 vestimentū. magis tñ sollicitant̄ luquosi mundāē uestes & or-
 nare. q̄ corpus a luxurie fecē purgare. imo qd̄ die in simo luxu-
 rie corpus velut pora maculant. Secunda rō ē exemplaris. q̄a
 si dñs volatilia absq̄ eo p̄ sollicitudine nutrit quoꝝ n̄ moꝝ ē cu-
 ra. multemagis hoꝝ: Respirāte volatilia celi: Job. 12. volatili
 a celi idicabūt tibi. et eiusdē. 25. Sup volutres celi erudit̄nt nos
 hec em̄ nō sollicitant̄. quomō cibus nascat̄. qm̄ non servant. id ē
 non seminat̄. Non sollicitant̄ ad colligendū: neq̄ metūt. neq̄ sol-
 licitan̄ ad aggregandū p̄ futura indigentia: neq̄ aggregant in
 horrea et p̄: non quide volatilium. h̄ vester: pascit illa: pascit
 paterfamilias hoꝝ. pascit aīmalia sed i obsequiū filioꝝ. quāto
 ergo magis filios. qui cariores sunt illis. Nōne vos magis plu-
 ns: p̄oi: estis illis: plus valet homo q̄ volatilia. primo quidez

Sermon

Hm Aug. q̄ homo cum sit rationale animal sublimis ordinatur in rebus natura. hm Cr. vero q̄ alia aīalia deus fecit ppter hominem vero ppter seipsum. at hm Iero. q̄ homini eternitas remittitur. aues hodie sunt et cras non erunt. ideo si deus absq; eaꝝ sollicitudine tribuit victimum. multo magis homo abū iuueni et cui hm Cr. dedit deus. et opandi sciencā et fruſificandi spē.

If Nota q̄ septē ex causis aliquā patimur penuria in necessariis vite. pmo merito p̄tōz n̄ oꝝ. Deut. 32. adūmentē fame: et deuorabunt eos aues moesu amarissimo. Eccī. 39. grādo fames et mors omnia ad vindictā. 2° cā exercendō v̄tutis. vñ 2. Cor. 11. dicit ap̄ls q̄ erat in fame siti frigore et nuditate. 3° iopportunū tate nostre auaricie. Nā vt dicit Ambro. cā n̄e inopie auaricia est. volucres em̄ celi ideo sustentant indeſiciēter. q̄ nihil sibi tāq; p̄prium vendicant. nos vero cōia amissimus dum p̄pria vendicamus. minia nanc̄ sollicitudo ne deficiant necessaria. facit vt aliq; q̄ deficiāt. Jere. 42. Fames pro qua solliciti estis adh̄erebit vobis. Quarta cā est humana supfluitas. q̄ enim superflua querimus. iō sep̄us necessariis caremus. Quinta cā est abusus tpaliū quia enim omni creatura dei abutimur. dignū est vt aliquā etiā nobis necessaria tollātur. Sexta cā est ingratitudo. dignū est ei q̄ priuet beneficiis dei. qui ingratus existit. 7° vt credamus dominū nobis prebere tpalia. Si em̄ n̄i sollicitudinē semper omittentur. fortasse crederemus tpalia esse a nobis. vel ex debito trahit a deo. cum vero deus ea aliquā subtrahit q̄ ipse est deus.

G Sed quenācū deus pascat volatilia celi absq; labore cui non ita pascat hominem. Et dicenduz est q̄ volatilibus nō dedit arte et scientiā laborandi: hominib; vero dedit scire et posse operi et iō qui labore suo victimū acq̄runt a deo nutriunt. q̄ dedit eis vnde talia acq̄uirant. Alterius operi eoꝝ dat etiā boni tpalis mercede. Si qui vero essent qui nec scirent. nec possēt laborare illos deus sine eoꝝ sollicitudine pasceret. sicut volucres celi. vt dicit Augustinus. Secunda ratio est ex defectu nostre sollicitudinis. non enī sollicitudo nostra tanti vigoris est. vt possumus per eam acquirere necessaria. Et hoc probat: Quis autem adicere: id est addere: ad staturam suam cubitum vnum: id est quis est ille qui sollicite cogitando possit se maiorem facere vne cubitu: certe nullus. igitur quia nutrimentum ordinatur ad sua sollicitudine. ergo per locum a maiori nec nutrimentum. hm Aug. illi relinquenda est cura tergendi corpus. cō cura fēti

est. ut esset tante stature. Quarta rō est ex consideratione floz. q̄ crescent & vestiunt sic diuersis coloribꝫ. nec tñ subsistunt. h̄ mitunt in clibanū. multo magis ḡ deus nutriet & vestiet hoies q̄ capaces sunt fidei & noticie ipsius. Et h̄ est qđ dicit. Et de' vesti mento qđ sollicitati estis p̄xime due rōes magis arguit atra sol litudine victus. cuius necessitas dñna maior est. h̄c at rō ar guit atra sollicitudine vestimentoz q̄ m̄mor est. q̄ in lī sine ve stibꝫ vixer̄t. sed nō sine vidu. Considerate lilia agri: noīe lilio rum generali intelligit. quo scūq̄ flores. quō crescent terza ill̄ p̄stante nutrimenti. cū rōre celi. crescent em̄ absq̄ sollicitudine p̄ pria. Nō laborat p̄ acquirendo victu ut crescat: neq̄ ec̄ nent: nere est fila cōponere. flores igit̄ agri non filant ut vestimenta coloris variis sibi terant. Deinde commendat floz ornatum. q̄ exē dit oēm humanā industriā: Dico aut̄ vobis q̄ neq̄ Salomon q̄ sup̄ oēs reges deliciis habundauit: in om̄i glia sua: qn̄ ma gis fuit gloriosus: cooptus est venusto colore: sic vnu ex istis li liis. Diere. Reuera m̄qt qđ sericū. que regū purpura q̄ pictura textricum. p̄ floribꝫ apari quid ita rubet ut rosa. qđ ita candet ut liliū viole vero purpura nullo supari muricei. colore pur pureo. oculoz magis q̄ b̄monū iudicū est: Si aut̄ fenu agri: flores sunt venu agri. q̄ id fenu m̄ dicunt q̄ facile igni accendū tur: qđ hodie est: viride et floridū: et tras exsiccatū in clibanū mittit: in furnū vel fornacēm ut aburat: deus sic vestit: Criso. Statuto tpe lilia formant in frondibꝫ. vestiunt candore. & ip̄lē tur odoribꝫ. & qđ terra radici non dederat. deus inuisibili opa cōe largit. q̄ntomagis vos modice fidei: vere modice sum⁹ fidei quos ec̄ exemplo insensibili optet ad fidē reducere. ¶ Qui tam rōez adducat ex differentia q̄ dē esse inter fideles & incredulos. illi nō credentes esse quicq̄ p̄ter sensibilia ea sola inquirunt q̄ dei prudētia nō credūt largiri. h̄ humana h̄ri sollicitudine. sed non tales sunt fideles. vñ rep̄t p̄ncipale p̄positū: Nolite ḡ sollicitati esse. 1. Cor. 7. Volo vos sine sollicitudine ēē: dicentes qđ manducabim⁹ aut quo opiemur: Raba. nō dixit nolite q̄rere sed nollite sollicitari. Item nō dixit. Ne sitis solliciti de victu potu et vestitu. sed quid māducetis. quid bibatis. quo opiamini vbi illi argui vident. q̄ sumptu cōmūnū victu et vestitu lautiora vel anteriora querit q̄ hy cū quibꝫ vitā ducunt: h̄c em̄ oīa gentes inquirit: Et hoc p̄pter duo. p̄mo h̄m Gre. nazarem⁹. q̄ nullā h̄m spem futuri seculi. neq̄ metum iudicā iō ista querunt tanq̄ bona maria. Vel h̄m Cr̄. q̄ non credunt tpalia dei p̄n donia gubernari sed cāu euem̄re. iō p̄ sp̄is sollicitant xp̄iani vō.

Sermo

quia spant eterna bona. non debent de tpsalibz esse solliciti. que etiam sciunt dei puidencia distribui hōibz. Sextā rōez adducit ex sollicitudine dei p̄ris erga nos. q̄ nos sollicitos esse nō optet nec em̄ filii d̄sit sollicitari vñ vitā habeāt. vestitū sed hāc sollicitudinē relinquāt p̄familias. I. Pe. 5. Dēm sollicitudinem v̄ram p̄sidentes in eū qm̄ ip̄i cura est de vobis: Seit em̄ p̄ v̄ Cri. Qui creauit naturā. eius nouit indigencā. qz si p̄ est non poterit de spicere filios: qz oībo hys indigetis: non ḡ deficit in necessariis. Nā p̄es licet filiis non debet superflua. tribuunt tamen necessaria ī.

Tertia pars.

Ergo postq̄ oñdit non esse b̄iendū mamone p̄ sub illācia tpsaliū. nunc declarat q̄ b̄iendū ē deo. q̄ dat regnū celoz. & adiicit tpsalia. cum dicat. Querite aut̄. vbi tria facit p̄mittit em̄ quid p̄nciplr sit querenduz a de quo nr̄a mens d̄t esse sollicita: Querite aut̄. petite et inueſtigate. ps. Querite faciem ei⁹ semp. Xu. sed vbi queret q̄ in ueniet: p̄mum. i. an̄ oīa et sup̄ oīa. & om̄i desiderio: Regnum dei qd̄ est eterna b̄titudo. p̄mo igit̄ attendam⁹ qd̄ querendum est regnū dei. petendū et muestigandū. petendū qdem orōibz. qz ē tollatio ip̄ius in alterius p̄tate. vñ in orōne dñica dicimus. Mo ueniat regnū tuum. Inuestigandū aut̄ sc̄is opationibz. taliter em̄ opantibz dī. Mat. 25. Venite bñnditi p̄ris mei possidete pa tum vobis regnū ab origine mundi. Itē attendam⁹ quō sit querendum. Xu. In soliloquii. Tu es sumū bonū qd̄ nemo recte quesivit. & mīme inuenit. oīs aut̄ recte quesivit. quē tu recte querere fecisti. recte aut̄ queret tu p̄nciplr querit. p̄nciplr aut̄ querē dū est ppter tria. p̄mo qz ad ip̄m p̄ticipandū d̄dit sum⁹. mlti q̄ dem hoīes velut bruta aīalia ignorantia quid sint creati. credunt ei ad h̄ esse se sc̄tos. vt mundanis rebus fruant p̄ libito. vita p̄nti gaudeāt. dimicias agregent. honores acqrant. p̄ncipatus teneant. & cōmēssacōibz atq̄ luxurias vacent dicentes illud. Sap. 3. Nec est ps nr̄a et soīs. sed non sic est ymimo aditus est hō vt regnū eternū possideat. seat em̄ deus hoīem rectū ad sup̄ na līc̄ multis se immiscuerit questionibz. Sc̄do querendum est p̄nciplr qz in eo om̄e bonū dñine plene p̄fecte vbi nullus defectus nulla indigencia est. Tercio. qz ip̄m solum faciat eternalit̄. ps. Satuaborū cu appuerit gloria tua. R. Sc̄do oñdit quid sit querendū. vt ip̄m regnū inueniat. querenda ē em̄ isti⁹ regni iusticia: Et iusticiā eius: Nullus em̄ est regnicola. qui ipsius regni iusticiā non huat. Justicia aut̄ regni in tribō d̄sistit. p̄mo i opatione sacramenti fidei. optet em̄ voluntatem ec̄ de regno signa regni et sacramenta eius sustige. Jo. 3. Nisi quis renatus fu

lxvi

erit ex aqua et spūscō non p̄t interare in regnū dei. Scđo consi-
stit in temptu mundi. nō timendo ip̄ius aduersa. nec appetendo
ip̄ius prospera. Iustū em̄ est ut q̄libetatem nat regnū suo dñariū
regno. Mundū q̄dem adūla fortiter tolleranda sūt. Actu. 19. p̄
multas tribulaciones optet nos intrare in regnū dei. Eius autē p̄
spēra sūt fugienda. q̄ sunt cupia carnis. a cupisencia oculo-
rum. a supbia vite. ð p̄mum. 1. Cor. 15. Caro a sanguis regnū
dei non possidebūt. a hoc quantū ad tactum quō p̄ talia agunt
regnū dei non sequunt. Gal. 5. quantū vō ad gustū. Ro. 14.
Non est regnū dei esca et potus alia cupiam oculorum q̄ avari-
tia est dñ. Mat. 5. bēti paupes spū qm̄ ip̄oz est regnū celorum
Eiusdem. 19. q̄ difficile qui pecunias hñt intrabūt in regnū ce-
lorum. alia supbia vite dñ. Mat. 19. finite puulos venire ad me
taliū est ei regnū dei. Tertia iusticia regni distit ut ea q̄ regni
sunt operemur. a h̄c sunt virtutis et gr̄e. quasi statua ip̄ius. que
fortiter opari optet tanto conatu. Mat. 11. Regnū celorum vim
patet et violenti rapiunt illud. Item optet agere habundanter.
Mat. 5. Nisi abundauerit iusticia v̄ra plusq̄ scribazz a phari-
leoz. non intrabit in regnū celorum. Item optet agere p̄seuerā-
ter. Lu. 9. Nemo mittens manū ad aratz et respiciens retro.
aptus est regno dei. Ultima regni celestis iusticia est si quisq̄ in
supradictis deliquerit quatenus peniteat. Mat. 3. p̄niam agite
appinquat ē. L Tercio p̄mittit subsidium tpaliū: Et h̄
oia: tpalia vītus sez et vestitus: ad iūcētē vobis: additio est
mīorē boni. aut eius boni quod nō querē p̄nciplē. aut boni
quo v̄tendū est. non p̄pter se. sed magis in sustentacē m̄refra-
gilitatis. talia vero sūt hec tpalia. a iō non dari. se rei iam date
diuino p̄missio adiūcia dicunt. Nec est dubium qn̄ ista adiūcianē.
querentib⁹ lūsum. qz in vita p̄nti rex nr̄ non p̄mittit sine talis-
bus stipendib⁹ militare. Que si deus tribuit p̄torib⁹. multo ma-
gis iustis. p̄o. Iacta cogitatum tuis in dñ. et ip̄e te enutriet In-
terrogatus br̄us Francisc⁹ quis fr̄es suos pasceret. Respōdit
rex quidā vñā mulierem impregnauit in silua. que natū puezz
aliquo tpe nutritū detulit ad portam regis ut decetrum ip̄m pa-
seret. Qz rex audiens tot m̄qt iūtles comedūt panē meū. nō
ne filiū meū ē dignum inter alios sustentari. hāc exponens pa-
bolam dixit se esse mulierem dei verbo impregnatam nec miruz
deo tot iūtlos pascere. si spūalib⁹ filiis alimonīa puidet. p̄
uidet awib⁹ col. supbis. amaris. a pacib⁹ puidet florib⁹ mundi
id est vanis et amatorib⁹ mundi. multo magis querentibus
regnū dei et ipsius iusticiam.

Prima pars

Dñica quindecima p̄ pentheco. ser. lxvii